

יביתו, כך זכה לדבר פה אל פה עם הרשב"י ע"ה ולמד איתו כל התורה כולה סודות הנסתת מכפנים בפנים, והכל שגור על לשונו בעל פה.

הוציא לאור חיבורים קונטרסים על הזוהר הקדוש מלבד זה עלה בגדלותו במידותיו הקדושים, אשר על ידי זה היה אהוב ונחמד למעלה ולמטה, רוח הבריות ברוח המקום נוחה ממנו, אוהב שלום ורודף שלום, היה אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, אשר היה איכפת לו מכל נפש יהודי לבלתי ידח ממנו נידה, וקיבץ וריבץ והרבה פעלים למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו, למען ישמעו וילמדו כל ישראל את התורה הזאת, ופטירתו היכתה בהלם את כל הכלל ישראל.

וע"כ כאשר נפטר אדם גדול כמותו זצ"ל שהי' מצויין הן במצות בין אדם למקום, והן במצות בין אדם לחבירו והי' אוהב את כל ישראל כנפשו, שפיר בוכים ומתאבלים אליו ציון וירושלים, פי' שערים המצויינים בהלכה בוכים על שמעתה יחסר מי שיפרסם את התורה כמוהו, פה המתגבר בתורה, וירושלים תתן קולה בבכי על שמעתה שוב יחסר מי שהי' משלים בכל ימיו את בנין בית המקדש המקווה בב"א, דעל ידי מעשיו הטובים בין אדם לחבירו ואהבתו לישראל הי' בונה את בית המקדש שנחרב, והי' תמיד מוסיף עוד נדבך ועוד נדבך לבנין המקדש, וכמו שאמרו הז"ל בסוף מסכת ברכות (דף ס"ד ע"א) על פסוק וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך, אל תקרי בניך אלא בוניך, ובמסכת שבת (דף קי"ד ע"א) דתלמידי חכמים נקראים כנאים מפני שעוסקין בכניינו של עולם כל ימיהם. וכתבו המפרשים דלכאורה מדוע נקראים כנאים. ותירצו דהאמת הוא שהעולם נבנה על ידי התורה ועבודה ומעשים טובים של הצדיקים, ובית המקדש דלעתיד נבנה על ידי מצות ומעשים טובים של ישראל, וכידוע המעשה מהרה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע שאמר פעם אחת בשולחנו הטהור שבית המקדש של מעלה כבר נגמר אלא שחסר עדיין הפרוכת, וענה לו אחד מבני עליה שאנחנו מאמינים באמונה שלימה שרבינו מסוגל להשלים הפרוכת, ולא השיבו אז דבר, אבל פעם אחרת כאשר ישב אל השלחן אמר "מהיכן אתם יודעים שלא עשיתי את הפרוכת, אלא שבא רשע גדול עם עבירה גסה שעבר וקרע אותי"¹. וזהו הענין שתלמידי חכמים נקראים כנאים, כיון שבונים את בית המקדש במעשיהם הטובים.

ומצינו בחזקי' המלך שאמרו הז"ל (בבא קמא דף ט"ז ע"ב) על פסוק וכבוד עשו לו כמותו, מלמד שהושיבו ישיבה על קברו, ואחר כך איתא שם בגמרא קיים זה מה שכתוב בזה, קיים אמרינן לימד לא אמרינן, ועיין בתוס' דף י"ז ע"א ד"ה ואמר מר גדול לימוד שמביא לידי מעשה, לימד ודאי לא אמרינן דהא ודאי עדיף שמביא את הרבים לידי מעשה בשמלמד, עי"ש.

ועוד שם בתוס' דף ט"ז ע"ב ד"ה שהושיבו ישיבה על קברו, כתבו לפי שהרבה תורה בישראל, כדאמרינן בסנהדרין דף צ"ד ע"ב שבדקו מדין עד באר שבע ולא מצאו איש ואשה תינוק ותינוקת שלא היו בקיאים בטומאה וטהרה וכו'. רואים מזה שהרבה תורה בישראל, וגם שהרביין טהרה בישראל, עד כדי כך שתינוק ותינוקת ידעו הלכות טהרה.

1. כן מובא בספר משנה למלך (פרשת ויחי) להרה"ק רבי אלעזר מרישא זצ"ל, נכד הרבי ר' אלימלך זי"ע, שהי' אז בצאנז בעת שאמר הרה"ק מצאנז כדברים האלה.

1. כן מובא בספר משנה למלך (פרשת ויחי) להרה"ק רבי אלעזר מרישא זצ"ל, נכד הרבי ר' אלימלך זי"ע,